

INDEPENDENTZIA
Gehiengoaren nahia
Aberri Eguna 2014

KALAPUTXI

ULTERRAKO HERRI-ALDIZKARIA
2014ko apirila 1.38. zenak

MIKEL
MARIEZKURBENA
kirola arnas

JOSE ARRIZABALAGA
"MASILLAS" GOGOAN

LEHENENGO ALDIK: GURASO ETA SEME-ALABENTZAT
GAZTE GERA, GAZTE!
MANUEL KARNIZERO-TIK ARRIZABALAGA SENIDEAK S.L.-RA
LASAOKO ERROTA
BIDE PUBLIKOAK... HERRIBIDEAK...
IZARA SANTUAREN EGUNA

Ate irekien eguna

Apirilak 30

Ordua 18:00

ARTE BATXILERGOA

A eta D eredueta

Elkartrukeak

Inglaterra - Alemania

Portaleako Erakusketa

Apirilak 4 - 27

Jardifeta 3 Eibar . Tel.: 943208349 . Fax: 943206048 www.ignaciozuloaga.net E-mail: 012055aa@hezkuntza.net

Ez utzi ezer airean, etorri guregana eta punttuan jarriko zaitugu

apain

Domingo Ibaibarriaga, 3 Behea - 20830 Mutriku - 943 60 42 29 - 608 684 416 - apain@apain.net

aurkibidia

Informaziua	4
Zeuk esan	5
Puri-purixan	6
Gazterixa	8
Gizartia	10
Karenka	12
Lapazorrikeixak	14
Historixa	15
Lan giruan	16
Bertsuak	18
Hezkuntza	19
Zorion agurrak	20
Argazki zaharra	21
Agenda	22

Kalaputxi ez du bere gain hartzen aldizkarian adierazitako esanen-iritzien erantzunkizunik.

Argitaratzailea
Karenka komunikazio elkarte
Barrenkale, 12 behea - 20830 Mutriku.

Telefonoa
635 748 393

e-maila
kalaputxi@topagunea.com
kalaputxi2001@gmail.com

Bloga
kalaputxi.blogspot.com

Laguntzailea
Mutrikuko Udala
Kolaboratzaileak

Iñigo Andonegi, Josu Larrañaga,
Javi Castro, IXA sexualitate eskola.

Tirada
2.200 ale

Lege Gordailua
SS-787/01

ISSN
1579-4792

Inprimategia
EUSKALINPRI. Deba
Banaketa
Kalaputxi

Gipuzkoako Foru
Aldundia

Mutrikuko Udaleko
Kultura eta Euskara

iritzixa

GURE ESKU DAGO

“Hara, GURE ESKU DAGO ekimenaren inguruan talde bat sortu nahi dugu eta etorriko al zinateke gurekin?” Horrelaxe egin zidaten galdera, eta lagunetik lagunera etorri zenez, ba, kafe baten inguruan hasi ginen buruari bueltak ematen. Zer egin liteke? Nola kontaktatu jendearekin? Nola iritsi Mutrikuko gazteengana? Eta, batak besteari esanda zortzi, bederatzi laguneko taldea elkartu ginen lehenengo egunean. Hura sorpresa! Adin eta kolore askotako jendea elkartu ginen eta lanean hasi ginen.

Lagun zerrenda egin, ardurak banatu eta teknologia berriak lagun ditugula, lanerako taldekideen e-mailak eta telefonoak zerrendan sartu genituen. Lanerako plana, astean bilera bat fijo eta besteren bat behar bada.

Eta pauso bat aurrera: herritarrentzat bilera irekia antolatu, kartelak jarri eta bileraren berri eman banan-banan inguruko jendeari eta aurreko zerrendatik bakoitzaren ardurapean tokatutako lagunari.

Bigarren pausoa: aurkezpen eguna antolatu eta berriro ere ekin jendeari esaten, komunikabideetara abisua pasa, pregoia pasatzeko abisua pasa eta... aleka, aleka GURE ESKU DAGO martxan jarri dugu. Martxoaren 23an lehenengo metroak saldu genituen, Joseba Palenzuelak eta Juan Mari Eizagirrek erosi zituzten lehen metroak, argazkia ere ateratu genuen eta hortxe dago facebookean jasota. Mahaiak kalea ateratu genituenean, makinatxo bat herritar hurbildu zitzaigun metroak, bonoak eta kamisetak erotera.

Hirugarren pausoa: Martxoaren 29ko ekitaldirako autobusa antolatu eta jendeari berriro ere abisua eman, bada ez bada ere.... Laugarren pausoa: Angel Oiarbideren hitzaldia antolatu. Edozein gauza aurrera ateratzeko ilusioa eta gogoia ezinbestekoak dira baita erabakitze eskubidearen alde egiteko ere, horixe Anjel Oiarbideren mezua.

Eta, hor doa, txalupa, poliki-poliki, ekainaren 8ko giza-katerako jendea biltzen. Erabakitze eskubidearen aldeko giza-katea izango da ekainekoa eta, norbanakoaren iritzia iritzi, euskaldunok geure etorkizuna erabakitze eskubidea dugula sinisten duen guztiarentzat dago lekua. Noiznahi ikusiko gaituzu kalean mahaia jarri eta materiala saltzen edo informazioa ematen. Lokala ere badugu, borondatez utzitakoa, Beheko plazan. Arratsaldetan egoten gara bertan.

Erabakitze eskubidearen alde bazaude, hurbildu edo galdetu edo erosi, edo zure borondatea erakutsi. Ongi etorria izango zara beti!

A, ekainaren 8ko giza-katerako 250 laguneko taldea osatu behar dugu Mutrikun. Geure esku dago!

Arantza Ugarte Lopetegi

telefonoak

Medikuak, anbulantziak, botikak

Larrialdiak	943 46 11 11
Anbulatorioa	943 60 43 00
DYA zentrala	943 46 46 22
Mendaroko ospitala	943 03 28 00

Zaintzako botikak:

Otxagabia (Mutriku).....	943 19 50 26 / 689 58 57 59
Apraiz (Mutriku).....	943 60 32 50 / 630 05 50 97
Zalduegi (Deba)	669 26 22 01
Burgoa (Deba)	667 33 88 90
Etxeberria (Elgoibar).....	943 74 01 40
Garitaonaindia (Elgoibar).....	943 74 11 77
Yudego (Elgoibar).....	943 74 12 93
Barrenetxea-Etxeberria (Elgoibar)	943 74 12 77

Udala, zerbitzuak...

Udaletxea	943 60 32 44
Udaltzaingoa	943 60 70 48
.....	679 16 25 00
Gizarte Ongizatea	943 19 50 81
Zaharren Egoitza	943 60 38 71
Turismo bulegoa	943 60 33 78
Bake Epaitegia	943 60 70 49
Alde Zaharra eraberritzeko zerbitzua	943 60 34 18
Kiroldegia	943 60 31 75
Liburutegia	943 60 41 82
Miruaiz Frontoia	943 60 41 91
Ur partzuergoa	902 30 22 22
Zakarrak eta traste zaharrak.....	943 70 07 99
Anai Arte	943 60 34 10

Irakaskuntza

Goizeko Izarra ikastola	943 60 36 75
San Miguel ikastetxea.....	943 60 31 95
Mutrikuko Institutua	943 60 35 45
Udal euskaltegia	943 60 30 94
Musika eskola	943 60 37 80
Haur eskola publikoa	943 60 41 19

Garraio zerbitzuak

Ansola Taxia	638 672 383
Anton Taxia	666 221 999
Xabi Taxia	656 289 026
Pesa autobusak	902 10 12 10
Eusko Trenbideak	902 54 32 10
Loiuko aireportua	905 50 50 05

Bestelakoak

Iberdrola	901 20 20 20
Kofradia	943 60 32 00
Posta zerbitzua	943 60 30 44
Gasolindegia	943 60 32 10

ordutegiak

Autobusak

MUTRIKUTIK → DONOSTIARA

Astegunak	7:00 / 10:00 / 13:30 / 19:30
Zapatuak	10:00 / 16:30
Jai egunak	10:00 / 19:30

DONOSTIATIK → MUTRIKURA

Astegunak	8:00 / 11:30 / 14:30 / 20:30
Zapatuak	11:30 / 19:30
Jai egunak	11:30 / 20:30

MUTRIKUTIK → BILBORA

ASTEGUNETAN GOIKO ERROTONDATIK

06:25 / 07:25 / 15:25

BILBOTIK → MUTRIKURA

14:10 / 18:10 / 20:10

MUTRIKUTIK → DEBA - MALLABIA

Astegunetan: 7:15etik 21:15era orduro.

Jai egunetan: 8:15etik 21:15era orduro.

MUTRIKUTIK → ONDARROARA

Astegunetan: 6:55etik 20:55era, orduro.

Jai egunetan: 7:55etik 20:55era orduro.

Trenak

Orduro ateratzen dira adierazitako ordu tartean.

DEBA → DONOSTIA → DEBA

Debatik	6:44 - 7:44 - ... - 21:44
Donostiatik	5:47 - 6:47 - ... - 20:47
Jai egunetan	8:44etan lehenengoa.

DEBA → BILBO → DEBA

Debatik	6:43 - 7:43 - ... - 20:43
Bilbotik	6:00 - 7:00 - ... - 20:00
Jai egunetan	8:43etan lehenengoa.

DEBA → EIBAR → DEBA

Debatik	6:43 - 7:43 - ... - 21:43
Jai egunetan,	8:43etan hasiko da
Eibartik	6:13 - 7:13 - ... - 21:13
Jai egunetan,	8:13etan hasiko da

KIDETZAKO KIDEARI ERANTZUNA

Pertsona horrek esan zuen *“parekatzen ari direla bi sexuen arteko tratatu txarrak eta alde batekoa bakarrik kaleratzen dela”*, *“gehiago saltzen duelako”*.

Uste dugu Kidetzako kideak modu arinean tratatzen zuela tratatu txarren gaia. Tratatu txarren salaketak %1era ez dira iristen eta emakumeak eskatzen dituzten neurri zibilen laurdena besterik ez da heltzen epaitegietara. Beraz, salaketa bat egitea gauza sinplea ez da. Hain gogorra da emakume askok eta askok ez dutela salaketa jartzen. Biolentzia hainbat modutan islatzen da, eta biolentzia mota asko ikustezinak dira. Ez gaude batere ados esan zuenarekin.

Kidetzakoak esan zuen, *“gizonezko batek emakumea jotzen badu tratatu txarra da, genero indarkeria... Emakumeak gizonezkoa jotzen badu, etxeko indarkeria”*. Tratatu txarren kontua aztertu eta ikertu behar dela ere adierazi zuen.

Genero indarkeria gizonezkoek emakumeen kontra erabiltzen duten biolentziari deitzen zaio, eta gizarte honetako gaitzik handiena da. Espainiar estatuan, urtero, batzbestek, 80 emakume hiltzen dituzte beraien bikotekideek. Eta datu hori ez da huskeria, eta gutxiago txantxetan hartzekoa.

Badira salaketa jartzen duten gizonezkoak ere, jakina. Etxeko indarkeria deitzen zaio horri. Zenbat gizonezko hil dira emakumeak haien kontra indarkeria erabili ondoren? Ez dugu ukatzen hori gertatzen denik, baina konparaketak egitea gehiegizkoa iruditzen zaigu. Eta bi biolentziak zaku berean sartzeko kontzeptu bera erabili nahi izateak, nahastea besterik ez du sortzen gizartean. “Berdintasunaren” izenean, gizonezkoak eta emakumezkoak berdina ez garelako, ez dugu berdina pentsatzen; ez sentitzen; ezta zaintzen ere. Guk “uniformetasuna” deituko genioke kontzeptu horiek parekatzeari. Baina horren inguruan, beste eztabaida bat ireki daiteke.

“Emakumeak bikotea salatu ondoren automatikoki kartzelara sartzen da, nahiz eta salaketa egia ez izan” esaten duenean, honako hau erantzun beharrean nago: hori ez da egia. Gurasoak ez dira “automatikoki” kartzelaratzeko. Kondenatuak izaten dira haien kontrako frogak daudenean, beste delitu guztietan bezalaxe.

“Test psikosozialak egitera behartuta gaude, eta nahiz eta ondorioetan atera guraso biak direla gai umea hazteko, ia beti, amaren zaintzapean geratzen dira”, erantzun zion beste galdera bati.

Inor ez dago behartuta frogatzen psikosoziala egitera. Epaitegietara joz gero, eta aitak edo amak zaintza partekatua eskatuz gero, talde psikosozialaren aurrean frogatzen behar izaten da, eta frogatzen horretan parte hartu dezakete gurasoak zein seme-alabak. Epaitegiko psikologoaren talde horrek ondorioztatzen badu guraso biak gai direla umea hazteko, epaileak zaintza partekatuaren aldekoak izaten dira, gurasoren bat aurka egon arren.

Kidetzakoak egin dituen zenbait adierazpen ez zaizkigu zuzenak iruditu eta horiek argitzea litzateke eskutitz honen asmoa. Ulertzen dugu erantzun duen gizonezkoaren kasua, eta bere egoera gordina delakoan gaude; bere emazte ohia urrutira joan delako, eta egunerokotasunean ez duelako aukerarik bere umea hazten ikusteko. Baina argi daukagu epaile batek ezin izango duela inoiz alde emozional hori konpondu. Hori konpontzeko eta umeen onerako, bi aldeak ados jarri beharko lirateke. Zoritxarrez, ados jartzen diren bikoteak %8 besterik ez dira. Gure gizarteak ez du biderik jartzen banaketa prozesuan laguntzeko. Saiatu beharko ginateke irtenbidea beste alde batetik topatzen, eta ez hainbeste epaitegietara jota. Azken finean, denok izan gara edo izango gara zainduak gure bizitzan zehar. Horri begiratu beharko genioke denontzako irtenbideak lege bihurtu nahi ditugunean, eta ez horrenbeste irtenbide indibidualetara jo.

Gai honek luze hitz egiteko aukera ematen du, eta hala egitea gustatuko litzaiguke baina eskutitz batek ez du hainbesterako ematen, beraz beste baterako utzi beharko dugu.

Emakume Askeak Talde Feminista**AUPA TXANTXAGORRIXAK!**

Hurrengo atletik aurrea Kalaputxi herri aldizkarixan orri bat izango du, bai aisialdi taldean, bai umien inguruan hitz egiteko. Ilusioz heldu diogu ardurari eta zuen gustukua izatea nahiko genuke.

Bestalde, Txantxangorri aisialdi taldearen udalekue-tan izena emateko datak hauek dira:

Maiatzaren 5etik 9ra, 18:00-20:00 (Luardon)

Maiatzaren 10ean 11:00-13:00 (Luardon)

Gure abentura berri honetan ere albuan eongo zeate-lakuan... Hurren arte!

Txantxangorri Aisialdi Taldea

RAIKETAK S.L.
SAGARMIÑA

Hondartza 3-4, behea
31 postakutxa
20820 DEBA
Tel. eta faxa: 943 192 249
Mob. 629 639 685
629 641 940
sagarmina@sagarmina.com
www.sagarmina.com

BIDE PUBLIKOAK, HERRIBIDEAK...

Mutrikuko Berdeak eta Independentek izan dira gaiari heldu diotenak udaletxean aurkeztutako mozio baten bidez “Mutrikuko bide publikoen berreskuratze eta egokitzapena bermatzeko mozioa”.

Bide publikoak, herri bideak... zertaz ari gara?

Foru bideak ez direnak, hau da diputazioarenak ez direnak, eta pribatuak ere ez direnak. Sailkapen hau iraganetik datorrena da; errege bideak: komertzioa eta merkataritza bultzatzeko egindako bideak izan ziren. Ondo kudeatuta egoteaz gain mantentze obligazioa erregearena zen. Herrien arteko komunikazioa ahalbideratzen zuten erregebide edo egungo errepi-deak.

Gero gurdibideak zetozen. Gurdi gurgilak egurrezkoak zirenez ezin zuten zama handiegirik eraman eta zaldiak eta antzeko animaliak erabiltzen zituzten. Zama otarretan eramaten zuten. Beranduago burdinazko gurgilak zituzten gurdiak egiten hasi ziren. Aldi berean alboan beste bide bat izan zezaketen oinezkoentzat eta zaldientzat, bidezidorrak deitzen direnak.

Andabideak edo gorpuzbideak (hildakoak eramatekoak). Elizbideak eta Guruzbideak.. Gai honen inguruan istorio eta kontakizun ugari dago.

Finean balio handiko ondare fisiko bati bati buruz ari gara hizketan, ez bakarrik bidea baizik eta bidearen inguruan dauden monumentu, zubiak, iturriak eta abar. Eta honekin batera ondare inmaterial bati buruz ere ari gara. Gure historiaren zati nabarmen baten iturri, gizartearen garapenaren ezinbesteko tresna, jendearen elkargunea eta munduak ezagutzeko pasabidea.

Denborarekin hauetako asko galdu egin dira ez erabiltzearen. Memoria ahula denez, betirako gal dai-

tezke beste hainbeste. Badira zenbait bide egun itxita daudenak, adibidez, bide aldapatsu eta labain baten ondoan beste hobeago bat egiten bada, normala da lehengo zahar hori ez erabiltzea eta denborarekin ahaztea eta ixtea.

Zein helbururekin aurkeztu duzue mozioa?

Ezer baino lehen esan nahi dugu gure helburua ez dela inor kaltetzea. Badakigu Mutrikun baditugula bi-hiru arazo potolo gai honen inguruan eta gure ideia ez da izan inor kaltetzea. Adostasun maila batera iritsi gaitzkeela sinesten dugu arazoak egon daitezkeen gune gehienetan. Udaletxeak ezin du ahaztu publikoak diren bideak ondare publiko bat osatzen dutela eta gisa honetan defendatu behar duela. Pribatu mailan bakoitzak berea defendatzen du baina publikoa dena askotan inork ez du defendatzen

Guk uste dugu herriarentzat balore handiko kontua dela honelako bideak edukitzea,

Guk hemen bi puntu nagusi azpimarratzen ditugu. Lehen esan bezala, badaude toki eztabaidatsuak Mutrikun eta gure asmoa ez da inolaz ere inolako polemikarik sortzea.

Herriko bideen katalogoa egiten ari da udaletxea eta nahi dugu hori ondo burutzea, udalak badauka ahalmena jakiteko zeintzuk diren bide publikoak eta zeintzuk ez. Honekin batera eta azkenengo osoko bilkuren ondorioz batzorde berezi bat eratu behar da gai hau jorratzeko.

Hasteko herriko bide publikoak zeintzuk diren jakin beharra daukagu eta ondoren egin dezagun mapa zehatz bat, jarraitzeko herriko bide horiek erabiltzen. Jakin badakigu gatazkak egongo direla interes publiko eta interes pribatuen artean, baina adostasunera iristea eta oreka bat lortzea izan behar da lortu behar duguna. Beti jakinda bide publikoak interes publikoa duela eta gure etorkizunari baino herriaren etorkizunari begirakoa izan behar duela.

Gainera edadean aurrera doan jendeak badaki bide horiek zein lotura zuten herriarekin. Bidearen inguruan ere kultura badago. Benetan barneratu behar dugu bideak zaindu eta erabili egin behar ditugula, gure ondarearen zati ere badirelako.

Norbaiten atxekimendurik izan duzue hau aurkezteko orduan?

Proposamena egiterako orduan Burumendi Mendi

txirritxa
.com

**SAR ZAITEZ GURE WEB ORRIAN ETA
AURKI EZAZU PROMOZIO BEREZIAK!**

Tel. 946 832 600

Gardotza Industrildea, 3 > 48710 Berriatua > Bizkaia

Ntra. Sra.
de Begoña
EHORZKETA

Iriagirre z/g

Tel.: 646 351 352 - 943 60 47 78
943 20 10 95 (24 ordu)

Taldearekin jarri gara harremanetan eta begi onez ikusten dute gure proposamena. Bestalde, Mendi Federazioak ere badauka honen inguruko legea non esaten duen ezin dela saldu, eta kontserbatzeko obligaziorik ez izan arren bide horien inbentarioa egiteko obligazioa daukala udaletxeak. Osoko bilkuran udal guztiaren babesa jaso zuen mozioak.

Zein egoeratan gaude Mutrikun?

Arbolen inbentariarik ez daukagu eginda. Bideena berriz, plano bat daukagu baina arazoak dauden horietan lagata dago. Honekin batera borondate kontua ere badago, denon arteko borodatea beharrezkoa da aurrera egiteko.

Bestalde, arazorik ez duten hainbat bide utzita daude. Gure helburua lehengo bideak berreskuratzea da. Errepideak egiteko bolondresik ez da eskatzen, dikeak egiteko ere ez... dirua badagoelako. Kontua da nola banatzen den diru hori. Batzuetan diru truke

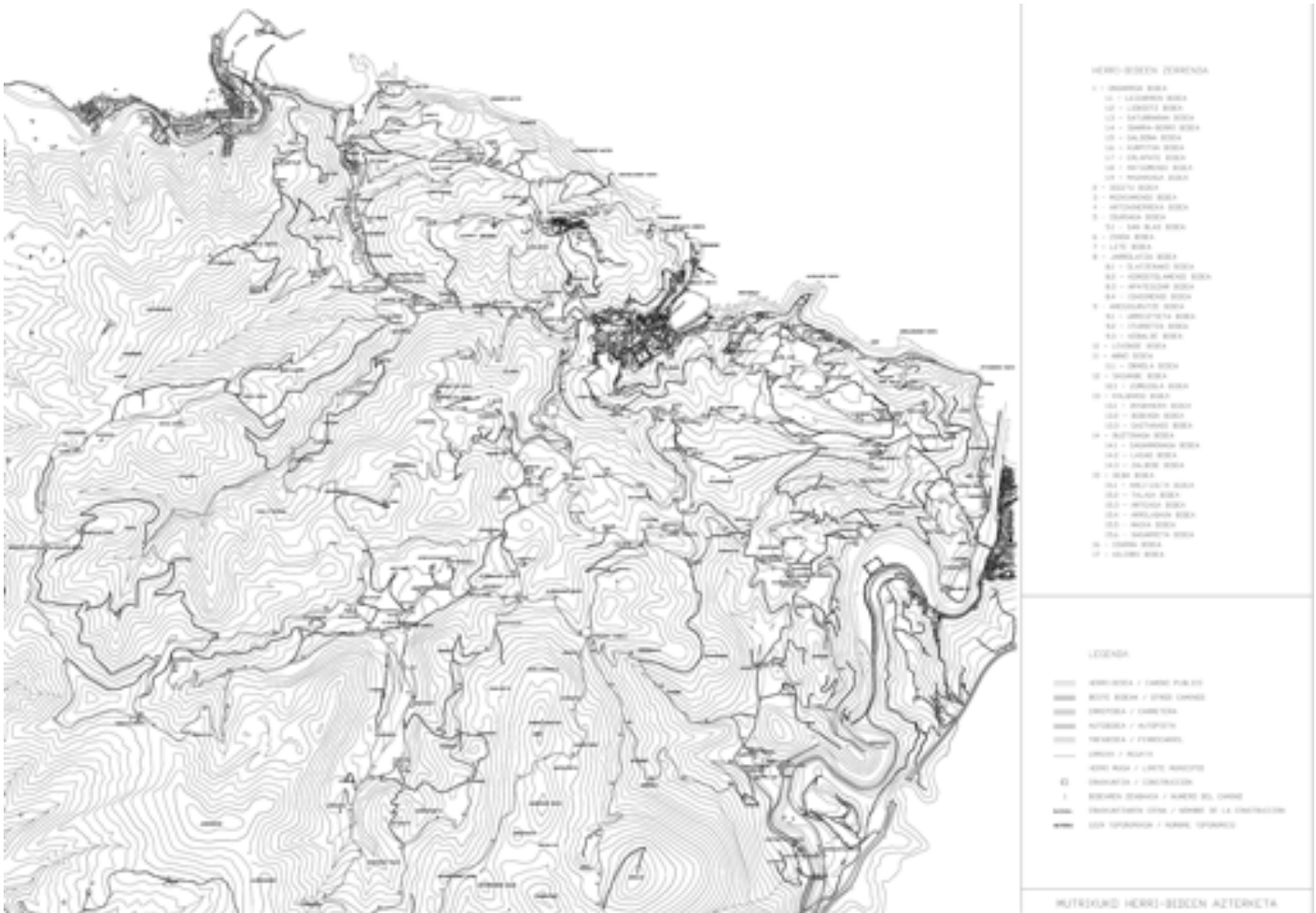
egin daitezke, hurrengo akaso ez... garrantzia zeri ematen zaion da gakoa. Batzuetan auzo lanean eta muxutruk egin beharko dira eta hurrengoan diru baten truke.

Askotan herria ez ezagutzeak ere kalte handiak eragiten ditu eta gure inguruak benetan ezagutzea ez litzazuke gaizki etorriko guztioi.

Herriko jendeak ere asko daki eta horiek dira jakinduria iturria dudarik gabe.

Egungo mendiko etsaiak motorrak eta quats delakoak dira, ingurua triskatuta uzten dute, landaretza galtzeaz gain bideak ere desitxuratu eta aldatu egiten dituzte. Eta eurak ere erantzukizuna dute mendien eta bideen aldaketetan. Debekatuta izan arren bideetatik kanpo ibiltzea askotan ez dute betetzen.

Isunak eta debekuak ez lirateke behar, norberarena ere baden ingurua zaintzeko, norberaren kontzientzia nahikoa litzateke gauzak ondo egiteko.

Mutrikuko Bide publikoak 2002an jasota zeuden bezala. Honen ondoren egon diren aldaketak eguneratzeko batzorde berezi bat osatu du Udalak.

SUKALDEKO ALTZARIAK
EBANIZTERIA

OKILA AROZTEGIA S.L.

Txirritxa - Mutriku

Tel. 943 60 40 18 - Faxes: 943 60 31 03

JATETXEA LANDETXEA

apartamenduak

*bezeroentzako
aparkalekua*

*berezitasuna
txerri txikia*
(enkarantz erreta, edo frijitua)

**eguneroko
menua**

Laranga auzoa · Mutriku · Tel. 629105733 · luis@pikua.es

GAZTE GERA, GAZTE!

Urte batzuk pasau dia dauaneko Mutrikuko Gazte Asanbladia sortu zanetik. Ordutik gazte-
txeko atiak zabalik izan ditxuzte mutrikuar
danontzat eta zalantzaik gabe, asko izan dia
herri txiki honetan ein ditxuzten ekarpenak.
Gaur egun, ordia, asanbladiak ez ditxu bere
garairik onenak bizi. Horren inguruan jardungo
gea asanbladako kidiakin.

Mutrikuko Gazte Asanbladiak nun daka jatorri- xa?

Mutrikuko Gazte Asanbladia oan dala 14 urte jarri
zan martxan. Orduko gaztiak, herrixan hainbat hu-
tsune zakela ikusitxa eta Euskal Herrixan gaztiak
bizi zeuen egoeriaz ardurauta, kalea erten biharra
ikusi zeuen. Kezka, interes eta ideologi ezberdine-
tako hainbat gazte elkartu eta gazte mugimendu
bati eman zakon bide. Horrela, 2000. urtian gazte

asanblada bat sortu zan, lan talde politx eta indar-
tsu bat.

Eta gaztetxia zela eskurau zinuten?

Denboriak aurea ein ahala, gaztiok elkartzeko eta
antolatzeko leku propixo baten biharra sortu zan,
herriko gaztientzat espazio ireki eta autogestionatu
bat. Horrela, 2001. urtian udaletxiai eskari bat luzau
zakon eta honek lehen “matadeixa” bezela ezagu-
na zan lokala eskaini zigun, urtetako lanakin gaur
egungo gaztetxe bihurtu dana. Ordutik gaztetxian
kudeaketiaz asanbladia bea ardurau da, baina gaz-
tetxia herritxar danan eskura eon da.

“Pasibitateai ere gure kritikia
ein bihar dixe, badakigu ta
gaztion artian dauan
etsai handixena bea dala”

“Kolektibotasunian
sinisten deu guk,
elkarlanak nolako indarra
dakan erakutsi izan baitigu
urtietan”

14 urtetako ibilbidia nola laburtuko ziñuteke?

Zeresana eman deu behintzat eta ez nolanahikua.
14 urte guzti honek belaunaldi ezberdinan lekuko
izan dia, baina asanbladiak gogor eutsi dio.
Asko eta asko izan dia herrixai eindako eskaintzak,
batez ere gaztai zuzenduta, eta batxa eskuratu di-
txugun lorpenak ere, beuron txikitasunian handixak
izan dianak guretzat.
Gustora eindako lana izan da, gogua eta ilusiua
mantendu deun bitxartian klaro.

Eta orain zein egoeratan aurkitzen zeate ba?

2014. urte honetan asanbladako kidiok barne haus-
narketa baten aurkitzen gea, zoritxarrez azkeneko
5 urtetan gazte asanbladiak beheraka nabarmen
bat bizi izan deu eta. Bereziki belaunaldi aldaketaik
eman ez izanak sortu deu kezka guregan eta aire
berri baten faltan asanbladan geroz eta kide gutxio
geratu gea gainea. Jakina da ez deula asmau izan
gaztiak gaztetxea hurbiltzen eta horrek burumakur
utzi gatxu.

Bestalde esan, urte luze hauetan gaztai beira anto-
lautako ekintzek ezteuela erantzun handirik izan.
Guretzat oso gogorra izan da parte hartze falta hori
eta horrek are eta gehixo desmotibau gaitxu.

Herrixak eta batez ere gaztiak, balorau izan al deue asanbladian eskaintza?

Asanblada honek herri mailan hartu doan pisua oso handixa izan da eta askok ezteue jakin ere eingo urtetako plangintzian atzian zenbateko lana eon dan. Esan biharra dakau era berian, betidanik erantzun ona jaso izan deula herrixan partetik eta askok euron esker ona ere erakutsi izan digutela. Baina gaztian erantzuna izan da guk beti jaso nahi izan deguna eta faltan bota izan deguna.

Saiakeraik ein al dezue gaztiak hurbiltzeko?

Ahalegin asko ein ditzugu gaztiak erakartzeko, baina lortutako emaitzak ez dia bate onak izan. Urtiak eman ditzugu horren inguruan eztabaidatzen, baina inoiz ezteue jakin izan gaztaiak transmititzen. Argi dakau asanbladiak aldaketa bat bihar doala, ilusio eta motibazioz betetako gazterixa, baina hori lortzeko saiakerak porrot bat izan dia.

Ta zein da zuen ustez ez etortzian arrazoa?

Gure buruai kritika bat eginez, jakina da azken urtiotan gazte asanbladiak kuadrila izaera hartu doala, kide berririk sartu ez izanan ondorio. Lagun talde bat izan gea eta gatzetxia bea ere gure lokal bezala erabili izan deu. Hori, noski, oztopo handixa izan da ingurukuantzako, ahalik eta modu irekie-nian jokau arren, talde itxi bat bezala ikusi baitigu-te kanpotik.

Pasibitateai ere gure kritikia ein bihar dixeu, bada-kigu eta gaztion artian dauan etsai handixena bea dala. Baliteke hori izatia beste arrazoietakoko bat,

baina hori norberak hausnartu beharreko kontua da.

Gaztiak antolau biharra ikusten al dezue?

Kolektibotasunian sinisten deu guk, elkarlanak nolako indarra dakan erakutsi izan baitigu urtietan. Helburu txikixena lortzeko ere, gaztion arteko erla-ziuak sendotzia ezinbestekua da eta hortako gatzetxiai etekina atea bihar dixeu, gazte mugimendu baten abiapuntua izan leike eta.

Asanbladiak etorkizunik ba al daka?

Gazte Asanblada honen etapia hemen bukatzen da, ondorixo hau ateatzia zaila izan da baina desegitia izan da gure erabakixa.

Zalantzaik ez euki geatzen zakun indarrak asanbladiak jarraipen bat emateko gordeko ditzugula. Gutako bakoitzak barruan daka oandik gazte izaera hori, baina zuekin nahi degu kopartitxu.

Argi dakau aurrea beida gazte asanblada berri eta indartsu bat sortuko dala, zerbaitek lotzen bagaitu hori gazte izatia baita.

Beraz, herriko gazte danoi deixa luzatzen dizuegu maiatzaren 2xan atsaldeko 7etan gatzetxian eingo dan asanblada irekirako. Aurrez eskerrak eman gaztion egoerian aurrian kezka erakutsi dezuen guztioi, bertan elkartuko gealakuan...

EMAN EGURRA GAZTE!!!

Mutrikuko Gazte Asanblada - MUGA

JOSE ARRIZABALAGA MASILLAS GOGOTAN

Asko kontatzeko zuela jakinda, urte luze bat izango da, "Karenka"rako elkarrizketa bat eskatzera joan zitzaiola Kalaputxi geure Joseri. Ezezkoa eman zигun bere buruari inportantzia kenduaz. Baina jakinik Joseren inguruan Mutrikurako garrantzi handiko ekintzak izan zutela argia, temati jarraitu genuen ezin zirela zenbait kontu ezkutuan gelditu argudiatuz. Ohikoa zuen irribarrearekin eta talde lanak zirela azpimarratuz "Beno, txo! hurrengo baten eingo deu" erantzun zigun gure ahalegina beste baterako utziz. Gehiagotan ere gogorarazi genion, baina osasunez makaltzen joan heinean zailagoa zen gure asmoa burutzea.

Hurrengo hark ez du aukerarik izan, baina gure iritzi berekoak diren bere lagunek azaldu ziguten ea zerbait egiterik bazegoen Kalaputxitik, gauza batzuk azaleratu beharrekoak zirela-eta. Denbora askorik ez genuen behar izan mahai baten inguruan eseri eta gogorapenetan jarduteko.

Nola definituko zenukete Joxe?

Ez da erraza pertsona bat definitzea denok baikara poliedroen antzera alde anitzekoak, baina Joxe esango genuke lehen eta behin "gizona" zela, euskaldunok hitz horri ematen diogun esanahiaren barnean; zer esanik ez, "irizpideduna" bere ideiak beti ziren baliozko, eta "konpromisoa" bere izaeraren ikurretako bat zen, oso entregatua. Bestalde, euskal zaletasuna ageri zitzaion alde guztietatik, herrikoia zen eta arlo sozialak asko kezkatu zuen, batik bat, gaztaro zein helduaroan. Bi hitzetan esateko, ekintzailea zen eta besteen indarrak katalizatzeke gai helburu bat lortze bidean.

Zelakoa ezagutu zenuten gaztaroan?

Garai hartan ez zegoen aukera handirik Elizaren babestetik kanpo lana egiteko, JOC eta HOAC izan ziren kristau bizitzan iraultza edo gutxienez aurrera pausu handi bat maila sozialean. Hor izan zen Joxe beste askoren

artean. Antolakuntzarako ikasgaiak jaso genituen: bile-rak egiten, helburuak markatzen eta horiek lortzeko beharrezko ziren urratsak antolatu eta jarraipena egiten, baita langile izatearen harrotasuna gureganatzen ere. *Ez ditugu nahi hitzak, ekintzak baizik* zioen himno batek. Bizitzaren une horretan uste dugu forjatu zela Joxe hurrengo zenbait ekintza aurrera eramateko.

Ekintzak aipatu dituzue, kontatuko ote dituzue horietako batzuk?

– *Frankismoen denborako udaletxean*

Kristautasunak barnetik mugiarazten zigun konpromiso sozial hark, herriko kontutan parte hartzera bultzatu zigun, eta orduko udaletxean eragin beharrera. Gure ekimenak nahiko ez zirela konturatuta, hauteskundeetara aurkeztea pentsatu zen. Orduko aukerak mugatuak ziren, zeren gerra irabazi zuten Partidos del Movimiento, Tercio Sindical eta Tercio Familiar-ekoak soilik zuten aukera, eta azken bi hauek mugimenduko partiduen ondoan gutxiengoa zuten. Gerra izan zenetik, ezagutu ez zen kanpainaren ondoren jokoan zeuden lau zinegotzi postuak eskuratu genituen. Joxe izan zen aukeratuetako bat, Joakin Arrizabalaga "Artzain"-ekin batera, Tercio Familiar-etik. Tercio Sindikal-etik Joseba Lete eta Joseba Azpiatzuk eskuratu zituzten zinegotzi aulkiak. Udala herritarrei apur bat hurbiltzea lortu zen, kontutan izanik ordura arte lau laguntxoren mundua zela hura.

– *Frontoi eta San Miguel bideko "etxe arrosak" edo kooperatibakoak*

Gaurtik begiratuta, pentsaezina gertatzen zaigu talde batek horrelako helburu bat, era zeharo altruistan, aurrera eramatea. Ezin dugu xehetasunik eman, parte hartu zuten talde hartatik gehienak hilik direlako, eta bakanen bat osasun egoera makalean. Denok imajinatu dezakegu zein arazo izango zituzten 65 etxebizitza prezio ego-kian (pagotxa une hartan) mutrikuarren eskuetan jartze-ko. Altruistak zirela aipatu dugu, benetan harrigarria egi-ten zaigulako eurek ez zutela pisu bat bera ere berenganatu, nahiz eta urteak beranduago pisu berri bat erosi beharrean aurkitu ziren haietako batzuk.

ARRIETA
AUTOZERBITZUA

Aliprox

J.M. Altzibar etorbidea · 943 60 31 01

LEA-ARTIBAI

Hileta zerbitzuak - Beilatokia

MUTRIKU Tel.: 943 60 41 20

ONDARROA: Arta Bide, 24 - Tel.: 946 830 960
Mug: 659 879 268

– Goizeko Izarra Ikastola

“Oargi” elkarteak Gipuzkoako herri batzuetan Euskal Jaiak antolatzen eta euskalduntasuna bultzatzen eragin handia zeukan. Deban indarra zuen, eta Joxek, jakina, talde horietako zenbait pertsonekin harreman estua zuen. Ikastolen mugimendua garatzen ari zen Euskal Herri osoan, eta, Debako inguru horretatik zein Elgoibarkotik edanik, Mutriku ere bat egin zuen bide harekin. Goizeko Izarra Elkartea sortu zuten lehen bizi, non euskara, artea, dantza, antzerkia, txistua eta abar garatu zituzten. Beste ekintzekin batera Ikastola bat abian jartzea zen euren helburuetako bat. Publikatuak dira izandako arazo politiko zein ekonomikoak, baina, azkenez, Elizaren babesean guraso eta gazte batzuen ekimenak eman zuen fruitua: Ikastola abian zen “Katekesis eta Haur Eskola” izenarekin. Ondoren, gela gehitze eta urratsez urratsezko bizitza luze bat publiko bilakatzeraino. Joxek, aldizka, hartu zuen parte zuzendaritza batzordean urte ezberdinetan.

– Minusbaliatuen tailerra

Don Benito apaizaren sententzia jaso zuten lagun batzuk, Joxe tarteko: “Hau egin behar duzue, eta une honetan ez bada, ez da inoiz egingo”. Minusbaliatuei buruz ari zitzairen, Mutriku kontutan izateko kopurua zegoen eta bizitzarako aurreikuspenik gabe aurkitzen ziren. Apaizari utzi, kalean bata besteari begira jarri, eta galdera: zer? Horrelakoetan zen Joxe berezia: Goazen! Une hartan hasi zen minusbaliatuen tailerra. Herriko langileek emandako diru laguntzekin, eta udalak kartzela eta musika-leku izandako lokala utzita (gaurko Zubixa tabernako gaina) ekin zioten 10-15 lagunek lanean. Jakina, lehenengo lan-mundu hori ezagutu, nondik norako laguntzen berri jabetu eta, garrantzizkoena, lana emango zieten enpresekin akordioetara iritsi. Bitarte honetan “Danok Anai” Elkartea sortu zuten minusbaliatuek babes eta antolamendu ofiziala izan zezaten. Ondoren, lekua txiki geratzen baitzairen, San Agustin kaleko Boniren tailerra izandakora aldatu ziren. Beranduago etorriko zen “Katea” Elkartean sartzearena, eta azkenik Mijoa Poligonoan finkatzea udalaren laguntza tarteko. Oso ondo eramandako tailerra izan da Mutriku-

koa, beti lortu dute etekinak eta euren garrantzizko altxorra egina zuten Katearekin bat egin zutenean. Gaur egun “Danok Anai” Elkarteko arauak errespetatuz, minusbaliatuek daukaten 800m2ko lantokiaren jabetza, Mutrikuko Udalarari eman zitzaion baldintza honekin: Aurrerantzean ere lan-leku berezi hori minusbaliatuen erabilerako izan dadin.

Garrantzizko ekintzak aipatu dituzue, baina Joxe ez zen inoiz geldirik egotekoa?

Ez. Beste zenbait alorretan ere jardun zuen, euskal kulturak erakarri egiten zion, eta orain ikusten zenuen itsas-labarretan pikotx batekin fosilen bila, zein hurrengoan mendian zehar karobiak arakutzen. Zuhaitzak, animaliak, mendi bazterrak... Haurren euskara aberasten joan zedin, bere poltsikotik txorien liburuxka bat argazki ugariekin editatu zuen, euskal izena argazki bakoitzaren oinean zutela. Azken denboran Done Jakue Bidea zela eta ez zela bere liskarrak izan zituen debatar batzuekin, jatorrizko bidearen defentsan.

Arestian aipatutako giro soziala beti zuen presente, eta kooperatiba munduan bere ekarpenak egin zituen, Goiti enpresan lana egin zuenean batik bat. Beranduago, eta Mutrikuko ekonomia gainbehera sumatzen zuela, elementu aktiboa izan zen Mutrikurako Plan Estrategiko bat prestatzen. Debako Zentral Nuklearraren aurkako borrokan lan ugari egin zuen informazio zuzena herriratze lanetan. Azkenengo urteak bake bidean Lokarri-ri atxikita egin zuen lan.

Besterik?

Mutrikuar askok ezagutu zuten Joxe hurbiletik, egunero-ko bizitzan, ekimen baten inguruan, festa giroan edo, zergatik ez, haserre aldietan ere, jenio bizikoa baitzen, eta jakina, anekdota pila izango dira herritarron artean, esanguratsuak, kritikagarriak..., denetarik. Baina iruditzen zaigu ez dela erraza, aipatu ditugun hain ekintza garrantzizkoetan, berak izan zuen konpromiso mailako pertsonak aurkitzea. Horregatik, gure eskerronak publikoki agertzea egin beharrezkoa dela iruditu zaigu, ziur baikaude artikulua hau irakurriko dutenen berberak direla. AGUR, JOXE eta ESKERRIK ASKO!

Zure negozioaren berri
mutrikuar guztiei emateko

KALAPUTXI

kalaputxi2001@gmail.com - kalaputxi@topagunea.com

JARRI-TOKI Jatetxea

- Eguneko menua eta karta
- Familia giroko bazkariak
- Enpresa bazkariak
- Ezkontza, bataio, Jaunartze...

Tel. 943 60 32 39 MUTRIKU

Jauja mutilak 2006-07 denboraldian

Gaztetatik praktikatu izan du kirol mota ezberdinak, eta batxilergoa bukatzean garbi izan zuen bizitza ildo horretatik jorratu behar zuela. Oztopoak oztopo, bidea garaitzen joan da, eta egun Mutrikuko Udaleko kirol teknikaria izateaz gain, aukera du Gipuzkoako Eskubaloi Federazioan ere ahaleginak gauzatzeko.

Nola bizi izan zenuen kirola haur zinenean?

1977ko otsailaren 16an jaio nintzen eta nire haurtzaro osoa Mutrikun igaro nuen. Hamar urte nituenean heldu nion lehen aldiz arraunari, eta tosta gainean igaro nituen unibertsitatara joan arteko urteak. Loren, Mote, Ortiz, Graña... izan ziren kirol eder honetan gorputza zailtzen ahalbidetu eta ekipo lanean aritzea zein garrantzitsua den erakutsi zidatenak. Unibertsitatean ikasketa ordua iristean ezin nuen besteek adina entrenatu, baina, hala ere, Donostiako traineru sailkapenerako prestatzen ibili nintzen, lesio batek betirako apartatu ninduen arte. Ezin dut esan Kontxan traineruan lehiatu izan naizenik. Pena bat!

Giharrez gain kaskarrari eragitea ere gustatzen zitzaidan, eta herriko xake taldean gogoz aritu nintzen. Gaur egun ere gustuko dut xake taularen aurrean ezartzea isiltasunean bilduta.

Garai hartan ohikoa zen kirol ezberdinak praktikatzea, eta "Jauja" eskubaloia taldeak ere eman zidan kirol hau maitatzeko aukera, eta Gipuzkoako Federazioan eta Euskadikoan izan naiz zuzendari tekniko eta hautatzaile.

Eta ikasketa bidea?

Mutrikun San Miguel ikastetxean lehen ikasketak egin

ondoren, Ondarroako institutura joan nintzen batxilergoa egitera eta, jarraian, COU eta selektibitatea. 17 urte, eta bizitzarako ildoak aukeratzeko unea. SHEE-IVEF egitea zen nire asmoa, eta banuen nahiko nota horretarako, baina epez kanpo bete nituen egin beharreko tramiteak eta Heziketa Fisikoko Maisutzan hasi nintzen Gasteizen. Hura ez zen, ordea, nire gogoko bidea, eta bi hilabete egin ondoren Belfastara (Irlanda) joatea erabaki nuen.

Esan behar, aurreko urteko udaran egona nintzela bertan bi hilabete egonaldi baten ingelera praktikatzen joanda. Parkera paseatzera joan eta futbolekin ari ziren talde bati begira nengoela, gonbita egin zidaten eurekin jolasteko; hala ezagutu nuen Alan Higgins, gaur oso lagun dudana. Handik alde egiterakoan, bere etxea eskaini zidan inoiz itzultzeko asmorik izaten banuen.

Erabakia hartzean, Alan, nire lagun irlandarrarekin harremanetan jarri, eta han abiatu nintzen. Bere aita-ren lagun batekin jarri nintzen enkofratzaile lanetan, jatetxe baten sukaldeko laguntzaile ere bai; han igarotako bi urteak oso garrantzizkoak izan ziren nire bizitzan, batetik familia ona eta kultura berri bat ezagutu nituelako eta, bestetik, eskulan gogorra eta bizitza bera zer den ikasi nuelako. Zer esanik ez nire ingeleraren maila hobetzeko, zeren lanean nintzen bitartean institutu batera joateko aukera izan nuen batxilergoko materiak ingeleran emateko.

Nolakoa zen orduko giro politikoa?

Ordurako mugak irekita zeuden. Hala ere, ez zen elkar bizitzarik. Alanen familia katolikoa zen, nahiz eta ez nabarmendu politikan, baina bizitza esparruak oso mugatuak ziren katoliko zein protestanteenak.

Eta berriro ere Gasteizera?

Bai. Joan nintzenean ez nuen jarri han bizitzeko epe mugarik, hala ere, beti zegoen nire buruan bueltatzeko asmoa. Lanean ari nintzen egun baten, beren kasko zuriekin dotore jantzitako jende baten bisita izan genuen eta bizipen hark SHEE-IVEFeko lizentzia atera behar nuela kosta ala kosta erabakiarazi zidan. Oraingoan bizitzarako bidea aurkitu nuen.

Berriro sarrerako tramiteak egin —oraingoan denboraz— eta froga fisikoak egiteko eguna baino aste bete lehenago zuntz haustura batek nire ilusioak hankaz gora botako ote zuen beldurrez gertatu nintzen; zorionez Rafa medikuak frogak pasatzeko adina jarri ninduen. Ez dira beste munduko frogak, baina bada jende bat ahalegin berezia egitera behartzen duena. Orduko pasadizo batek hunkituta utzi zidan: froga egunean, igerian ez zekien gazte batek igerilekura salto eta alde batetik bestera ezin igarota ikusi nuen. IVEFerako igeri proba derrigorrezkoa zen besteekin batezbestekoa egiten bazen ere.

Jarraian bost urteko ikasketak lizentzia ateratzeko: Tarte horretan, 3 mailan, Erasmus programaren banean Plymouth-en izan nintzen hiru hilabetetan. Bertan ezagutu genituen hemen ohiko ez diren kirol mota batzuk: cricket-a bezala.

Lizentzia atera eta 2002an bertan, hiru lagun bidali gintuzten unibertsitatetik Helsinki-n (Finlandia) burutzera zihoazen “Europar Batasuneko Kirol Estrategia eta Neguko Kirolak” bi asteko kongresura. Abuztuaren hasieran joan ginen Gasteiztar bat eta biok, kongresua baino bi aste lehenago, eta Finlandia osoa ezagutzeko aukera izan genuen. Urteetan egin zuen udarik onena izan zen, eta ondo aprobetxatu genuen izugarrizko esperientzia biziz. Baina, jende berezia da hangoa, oso hotza.

Eta hurrena, lan mundua?

Egia esan, udaran beti izan nuen lan gaztetan: Saturrarango gasolindegian, garraio-lagun Ana auto-eskolan, Toxu aroztegian garraiolari, bi urtetan, udalak antolatutako atzerriko ikasleekin karobiak berreskuratze lanetan... Baina Helsinki-tik etxera iritsi eta egun batzuetara unibertsitate lizentzia jaso berria nuenez, udaletxetik deitu zidaten herriko Eskola-kirola aurrera eramateko proposamena eginaz. Ordura arte Marcos Amado ibili zen zeregin horretan baina Athleticken eskaintza onartu zuenean hutsunea gelditu zen. Xabier Zabaleta bergararra eta biok prestatu genuen guztia eta koordinatzaile zein monitore lanak gure gain hartu genituen. Teorikoki ikasiak praktikara eramatea oso atsegina eta aberatsa izan zen niretzat. Hurrengo urtean, 2003an, Mutrikuko kirolak antolaketak eta koordinazio bat behar zuela-eta, udaletxean kirol teknikari baten lanpostua egun erdiz eta behin behinean atera zuten. Nik hartu nuen postu hori, eta Eskola-kirolarekin uztartzen nuen. 2009an egin zuen deialdi publikoa udalak kirol teknikariaren postua betetzeko. 16 pertsona aurkeztu ginen eta oposizioak pasatu ondoren jabe egin nintzen lan-postuaz.

Zein helburu nahi duzu lortu daukazun postu horretatik?

Aurrez esan behar politikoez direla helburuak markatzen dituztenak, eta gu euren esanetara gaudela. Dena den, gure ekarpenak egiteko aukera beti dugu, eta nirea beti ildo beretik doa Plan Estrategikoa gauzatzearen bidetik. Plan hau 2003an idatzi zen eta hiru atal ditu: Kirol Federatua, Eskola-Kirola eta Guztiontzako Kirola. Atal bakoitzean beti gauza bera egiten da: une bakoitzean nola dagoen aztertu, zer nahi dugun planteatu eta lerro estrategiko ezberdinak diseinatu helburuak lortzeko asmoarekin.

Kirol federatua aurkitzen ditugu zenbait zailtasun. Elkarrekin guztiak talde bateratu bat osatzeak onurak ekar daitezkeela aurreikusten da, baina prozesuak bere denbora behar du eta elkarrekin erritmo ezberdinak dituztenez poliki joan beharra dago. Ez da ezezik esan talde bateratu horri, baina, hain justu, aurkako jarrerak gertatzen dira: elkarrekin zatitzearena. Sinesmena behar da ildo egokienari jarraitzeko, eta egunero bizi dituzten arazoak gainditzea ez da izaten erraza. Horretan ari gara, talde bakoitzaren egoera aztertzen, eta datuak jaso ondoren mahai gainean jarriko dira eztabaidatzeko zein aukera hartu. Ahaleginak garrantzizkoak dira, udaleko Kirol Batzordean jende askok hartzen du parte euren lana utzi ondoren. Ni oso pozik nago parte-hartze horrekin.

Zerbait azaldu nahi diozu gure irakurleei lerro hauetatik?

Gauza asko nahi nituzke esan. Kirolak bakoitzaren nortasuna garatzen laguntzen du eta hori barnetik bizitzen da, baina kideak zurekin sentitzea eta edo-zertarako prest izatea bizitzaren edozein arlotan, niri eman didan gauzarik onena da. Eskerrak eman eta nire ibilbide pertsonalean parte hartu duten jende asko gogoratu nahi nituzke. Bereziki, nola ez, Jose Angel Andonegi “Mote”-ri lehen, orain eta beti hor dagoelako, baina baita ere arraun taldeko Loren “Txaparro”, Ortiz, Graña, Sanse...; Joxe Agustin “Paletas”, Piñeiro eta Isaac, gaztetako “Jauja” hartan izandakoa eta Lupe, Elena, Kepa Zañua, Ruben, Jose Antonio Peña azken urteotakoak; Jose Juan xake arloan eta, Hondartza-futboleko, Deban aritu gineneko Luis Mari Arrieta eta Richard entrenatzailea. Zenbat eta zenbat pertsona kirol ezberdinetan, beti musutruk, ibili eta dabilzanak. Harrigarria benetan! Omen eta esker ona guztiei.

Eta gurasoei aholku bat: seme-alabei bultzatzea kirola ezagutzera, lagunak egiteaz aparte, euren izaera pertsonala, alde fisikoa eta adimena garatzen lagunduko dietelako. Kirola praktikatzeko baloreak barnerratz bizitzan egin daitekeen inbertsiorik onena da. Kirolean bezala bizitzan, esfortzua, lankidetzak, irabaztea eta galtzea bezalako esperientziek heldutasun maila batera iristen laguntzen gaituzte.

Kirola = Mugimendua = Osasuna.
“Mens sana in corpore sano” esan ohi da.

Izara Santuaren eguna

Ondarrua eta Mutriku arteko Santakutz ermitxan (lurrez Mutriku, eleiaz Ondarrua), orain dala 60 urtera arte, erromerixa ederrak egiten ziran maiatzaren 3an. Baiña, batez ere kalia ospatzen zan egun hori. Izara Santuaren eguna edo Santakutz eguna esaten zakon. Sasoi baten jai-eguna zan Mutrikun egun hori, gero jai txikixa izatera pasatu zan, eta azkeneko galdu egin zan. 1935.urteko prentsan hala irakurri leike: *“festividad de Santa Cruz, guardarán fiesta los empleados municipales, engalanando sus balcones, el Ayuntamiento y con iluminaciones a la noche”*.

Kurutze Santuaren omenez bi egun ospatzen ziran Mutrikun, “Gurutze Santuaren Asmakuntza”, maiatzaren 3an, eta “Gurutze Santuaren Gorespena”, iraillaren 14an.

Lehelengo egun hori gurian galdu bazan ere, bigarrenak, Galbaixo egunak, oraindik ere, indar haundixa dauka Mutrikun.

Noizkua da ba, *Izara Santa eguna*? 1746. urtian, Erroman bizi zan Fray Domingo de Astigarribia abade ospetsuak (Italiako bikaixua eta Erromako Mesedetako Ama Mari ordenaren prokuradorea) bost erlikixa erregalatu ziozen geure herrixari: Lignum Crucis, San Antolin, San Cosme eta San Damian, Santa Ageda eta Santa Mª Magdalena. Urte hortantxe, Turin herrixan (Italia) dauan Izara Santuaren kopixa bat ere oparitu zixuen mutrikuarrei.

1748ko apirillaren 16an, erlikixak eta Izara Santua, udalxetik eleizara eraman zitxuen bertan gordetzeko. Hori dala-ta, prozesia egin zeuen Mutrikuko kalietan barruna. Ondoren, mezia eta “Te Deum”a. Udalak garrantzi haundikotzat jo zolan haura, eta bere neurriko ospakizuna egin zan: *“Salva General de la Artillería, Alarde de fusileros, y tambor con refresco en el concexo por la tarde”*.

Izara Santua Mutrikura etorri aurretik prozesia egiten zan, baiña 1749ko maiatzaren 3tik aurrera erabaki zeuen, urtero, Izara Santua eramata prozesio hortan. Estipendixua ere zehaztu zeuen, 30 errial.

Baiña, kontuz!! Mutrikun, gaur egun kontserbatzen dan Izara Santua ez da 1746kua, ez horixe. 1761eko maiatzaren 3an, erre egin zan Mutrikuko Izara Santua! Udalak orduan, herrixarren nahigabia ikusitxa, beste bat bialtzeko eskatu zion Fray Domingo de Astigarribiari, karta bidez.

1762ko martxuaren 6an Izara Santu berrixa aillegatu zan Mutrikura. Debalde eman zixuen Astigarribia abadiak. Kostata lortu ei zolan bigarren kopixa haura, hala seinlatzen zolan izararekin batera bialdutako idatzizan.

Izara Santua adoratzera hurreratzen ziranez indulgentziak emango zakuezela (*40 días de yndulgencias a todos los fieles que pasaren a adorarla*) ere idatzi zolan. Beste eskakizun bat ere egin zolan, *“con encargo de que solamente los sacerdotes tengan el cuidado de ponerla en debida forma y recogerla el día que se expone a la publica adoración; por que es indecente la manoseen manos no consagradas”*.

Izaria, duan eman bazolan ere, esker onez, lau kintxal kakao bialdu zixuezen Mutrikutik Erromara, *“acordaron se le remitan porte pagado 4 quintales de cacao”* (184 kilo inguru). Txokolatezaliak izango ziran orduko abadiak!

1764ko martxuaren 19an, oraingo Beheko Plazan zauan Parrokixatik Komendura atera zeuen Izara Santua prozesian, zabaltzen zabillen gaixotasunari (*“grande enfermedad o epidemia”*) aurre egitxeko. Gero Komenduan, meza nagusixa egin zeuen.

Adin batetik gorakuek ondo gogoratzen deue Izara Santuaren eguna. Goizeko 9.30etan edo 10.00etan izaten zan meza nagusixa, eta ondoren prozesia egiten zan. Konde kalia –edo *Estankuko kalia*– barruna jaitsi eta Erdiko kalia gora igo. Prozesio hortan, aurretik gizonak juaten ziran, ezker-eskuin. Gero, 3 akolitxo —2 zirixo eta kurutzia eruaten—, *Izara Santia* bi tentekuetan, atzerago klerua eta euren atzetik andrazkuak. Gerra aurretik, musika-bandarekin batera ateratzen zan prozesia, eta udal-agintarixak ere tartian juaten ziran. Eleizan, Izara Santuari mun emateko aukeria ere egoten zan. Egurdixan musika-bandaren kontzertua egoten zan, eta gabian dantzaldixa.

1960. urte inguruan galdu zan prozesia egitxeko ohi-txueria. Erabaki hortan, Vatikanoko II. Kontziliuak (1959-1965) eukiko zolan bere eragiña. Gerotxuago, 1970. urtian, Eleizak kendu egin zolan maiatzaren 3ko jaixa.

Gaur egun gordeta do Izara Santu hori. Mutrikuar askoren siñimenaren eta gure herrixaren historixaren zatixa dan aldetik, ederra izango litzake, 250 urte inguruko erlikixa hori, Parrokixan jarriko baleue, danok ikusteko moduan. Euskal Herrixan ba al do beste Izara Santurik?

Josu Larrañaga Arrieta

Gure errotak

Lasaoko errota

Olaberrieta auzoan daude Lasao baserriak, *Lasao haundi* eta *Lasao txiki*. Bagenekien lehendik ere paraje lasai horretan, aspaldi, teileria edo teilak egiteko lekua egon zela, baita untziola bat ere. Baina, oroimenetik desagertuta egon arren, artxibo ezberdinak arakatuta jakin ahal izan dugu errota bat ere egon zela Lasaoan.

Aspaldikoa da *Lasao* toponimoa. Bi teoria nagusi daude leku-izen hori azaltzeko: batzuen iritziz, *Lazaro* pertsona-izena dago oinarrian (*Lazaro*>*Lazao*>*Lasao*); beste batzuen ustetan, aldiz, *lats* ('erreka') + *aho* dira osagaiak. Beraz, erreka-aren ahoa edo amaiera. Bigarren teoria honek sendoagoa dirudi, besteak beste, XVI. mendetik honako antzinako dokumentazioan *Lasao* edo *Lassao* formak agertzen direlako, eta inoiz ere ez *Lazao*.

Olaberrieta eta Sagarmiñaga ingurutik jaitsita, urak Deba ibaira eramaten dituen errekatxoari *Lasaoko erreka* esaten zaio. Erreka horrek mugitu ei zituen Lasaoko errotaren *azenixak*.

Errotaren lehen aipamena 1613ko dokumentu judizial batean aurkitu dugu. Lasao etxeok 156 dukat hartuta zioten maileguan Elgoibarko Elena de Zabalar, 1603an. Auzi horretan irakur daitekeenez, zorra ordaindu ezinik zebilen familiak bere ondasunak enkantean jartzeraino iritsi zen.

Ordura arte, Domingo de Bilbao la Vieja y Lasao eta Juana de Eguia, senar-emazteena izan zen errota hori. 1614. urtera arte, errentan hartuta zeukan Gabriel de Aldalurrek, 5 anega gari eta 8 dukaten trukean: *"en cinco anegas de trigo y ocho ducados que Graviel de Aldalur da en cada un año la renta del molino perteneziente a la cassa y solar de Lasao"*.

Azkenerako, baina, Joan Saez de Aramburu elgoibartarraren eskuetara heldu zen errota. Gorago aipatu dugun Elenaren semea zen azken hori. Horrela burutu zen errotaz jabetzeko eginbidea: *"en presençia de mi el dho escrivano el dho merino dio posesion quieta y paçificamente y sin contradición de persona alguna al dho Joan Saez de Aramburu en el molino llamado de Lassao y en sus ruedas y maquilla y en señal de posesion entro en el dho molino y cerro la puerta y se paseo en él, haviendole metido el dho merino de la mano y salió afuera y çerro la puerta con la llave por de fuera"*. Baina 1619an, Juana de Eguiaren anaiak –Sebastian de Ylumbe y Eguiak– zorra ordainduta, beste ondasun batzuen artean errota eskuratu zuen: *"molino, montes bravos, xarales, castañales y mançanales y otros bienes pertenecientes a la cassa solar de Lasao"*.

1635ean Domingo de Bilbao la Vieja y Lasaoen ondasunen inbentarioan errota aipatzen da berriz ere, baina ordurako ez ei zebilen: *la casa principal que fue de Lasao con algunas paredes que estan en[...] con su molino aunque no moliente por estar mal rreparado – y otra casilla que esta entre la dha casa principal y el dho molino"*.

1669. urteko beste dokumentu batean Olaberrieta-rako bidearen gaineko presa aipatzen da, seguras-ki Lasaoko errotarako urak batzeko erabiliko zena.

Lasao txiki etxetik 50 metro ingurura, errekan gora eginda, erreka-aren eskuinaldean zabalgune bat dago, inguru horretan jausitako harri handiak ikus daitezke. Hor egon zen gure ustetan Lasaoko errota. Ziurrenik, urak 50 metro gorago hartuko zituen errotak, bi errekek bat egiten duten inguruan. Dena dela, ez dakigu zenbat errotari izan zituen errota horrek, ezta zein urtera arte egon zen lanean. Hango edo hemengo dokumenturen batek argituko ahal dizkigu galdera horiek!

Javi Castro eta Josu Larrañaga

Manuel Karnizero-tik Arrizabalaga Senideak SL-ra

Ez da ez makala hasiera haietatik gaurkora egin-dako pausoa, atzokoak gogoan izanda, etorkizunari begirik kendu gabe. Ordukoak gogoan Juan Luis eta Manu Arrizabalagak hona kontatutakoak.

Baina nondik dator “Manuel Karnizero”ren ibilbidea?

1900 inguruan edo... Matadeixa zegoen lekuan, egun Gaztetxea den horretan, harategi bat zegoen, Zezilio Aristondorena. Geroago matadeixatik Erdiko kalera pasa zuten harategia. Garai hartan Mutrikun bi harategi ziren, Piston eta Zeziliorena. Hemen Isidro Txilibristok egiten zuen lan. Garai berean gure aita zaku fabrikan zebilen baina kaleratua izan zen beste lau langilerekin batera, komerixak ikustera joan omen zirelako, hori kontatzen zuen behintzat gure aitak. Aldi berean, Txilibristori diru gehiago eskeini omen zion Pistonek eta hara joan zen lanera. Gure amonak jakin zuenean Zezilio langilerik gabe gelditu zela lana eskatu zion, eta hala hasi zen gure aita hamalau urterekin Zezilioren harategian. Hemeretzi urtera arte edo... gero 36an gerra... eta guztia bukatu ondoren Erdiko kalean harakin lanetan hasi zen izeko Ixabeli harategia erosita. 1939 urtea zen.

(Manu) 1972an hasi nintzen ni lanean, hamalau urte nituela eta 82ra arte bi anaiok egon ginen harategian. 82an Debakoa ireki genuen eta hala ibili izan gara ni Mutrikun eta Juan Luis Deban. 2006an erabaki genuen arte Mijoan enpresa berria zabaltzea.

Zerk eraman zintuzteten abentura berrira?

Mutrikuko harategian hasi ginen gauzatxo batzuk egi-

ten, kroketak, tripakiak... lau gauzatxo. Eta somatzen genuen bazetorrela janari prestatuen olatua. Parisera joan nintzen batean –dio Manuk– ikusi nuen bazetorrela eta esan genion gure buruari, han bazegoen hona ere etorriko zela eta prestatu egin behar genuela geure burua. Proba batzuk egiten hasi ginen eta konturatzen ginen egindakoa saldu egiten zela eta piskanaka kopuruak gehituz joan ginen eta haiek ere saldu, eta hurrengo saltoa dendetara zabaltzea izan zen eta honetan ere asmatu egin genuela zirudien. Hurrengo Mijoara joatearena izan zen. Arrisku-saltoa zen baina ausartu ginen.

Sukaldari onak ala...?

Enpresako andreak dira guzti honen sortzaileak. Guk haragiarekin dakigu lanean, janari prestatuen kontu guztia Juana Mari eta Luisaren abildadeak dira. Aurrez prestatutako jakiak egiten ikastera Zarautza joan ziren, Argiñanoren eskolara eta hangoa bukatuta hasi ziren lanean. Dena den, esan behar, sekula ez dela bukatzen ikastea eta hango eta hemengo ikastaroetan aritzen direla, etengabe gauza berriak ikasten.

Mota honetako enpresek kontrol zorrotzak izango dituzte...

Gehiegi esango genuke, zoratzeko beste. Egun, hogeita hamalau produktu ezberdin egiten ditugu eta egun batetik bestera ateratzen dizkigute araudi berriak eta zoratu egiten gaituzte. Auditoriak ere egiten dizkigute oso-oso sarri eta beti aldatzen dute zerbait. Produktu bakoitzak laborategiko ziurtagiria behar du eta pentsa gure produktu guztiak pasa behar dutela hortik, guk ez daukagu laborategirik eta kanpora bidaltzen dugu eta hark eman behar digu ziurtagiria. Eta honek noski, dirua eta dirua suposa-

BERISTAIN

DENDA LURRINDEGIA ESTANKOA

Barrenkale, z/g
943 60 35 44

hitza

herriaren informazioa
herriaren hizkuntzan
herriaren zerbitzuan

Lan giruan

tzen digu baina ez dugu besterik.

Hasiera haietatik gaurko egunera...

Aldaketa handia, guk lehen Mutrikuko hiltzean hiltzen genituen animaliak eta egun Oñatira eramaten ditugu, beste aldetik, jarraitzen dugu herrian eta inguruan behar ditugun abereak erosten, tratua inguruko eta herriko baserritarrekin egiten jarraitzen dugu.

Eta bitxikeria modura esan, gure adinekoekin ez, baina baserritar nagusiekin oraindik erraldeka eta duroka egiten dugula tratua, Mutriku, Itziar, Lastur, Zumaia... inguruko baserritarrekin aritzen gara. Badago bai guretzako besteazienda, eta ez daukagu urrutirago joan beharrik.

Lehengo konturik ez orain harategietan...

Garaiak aldatu ahala gu ere aldatzen joan gara, derri-gorrez. Eskeintza zabaldu egin behar izan dugu, kontsumo ohiturak eta moduak ere aldatu egin dira. Konturatuko zinen zenbait dendetan eta supermerkatutan produktuak bandexa edo azpiletan prestatuta aurkeztzen dituztela, eta hori da egungo kontsumitzeko era bat, eskuak zikindu beharrik gabe. Gure produktu hauek Gipuzkoa eta Bizkaian zabaltzen ditugu. Gipuzkoa osoan ez, baina bai ia Bizkaia osoan. Gu iristen ez garen lekuetara saltzaile bat joaten da. Iñigo eta Jon mutilak ibiltzen dira banaketan.

Zenbat langileko enpresa zarete?

Hemen, Mijoan zortzi lagun, Mutrikuko harategian lau eta Debakoan hiru. Janari prestatuaz gain haragia ere banatzen dugu piezaka.

Igarri duzue kontsumo jeitsierarik?

Igarri dugu bai eta ez bada gehiago igartzen konfor-

matuko gara. Enpresa honetan abiatzea apustu handia izan da eta eutsi egin behar.

Dena den aitortzen dugu harategiko bezeroekin geneukan harremana eta saltsa oso faltan sumatzen dugula. Hamalau urterekin hasi ginen mostradore atzean lanean, eta latina ikasten da. Eguneroko harreman horrek bizia ematen dizu, batzuetan bezeroak aurpegi ona jarriko dizu eta hurrengoan kopetilun sartzen denean badakizu ez diozula gustua egin... eskola ona da mostradore atzeko lana, hogei-ta hamabost urte lan horretan ez dira ez alferrikakoak izan! Eta zortea izan dugu, beti izan dugulako lana eta horrek indarra ematen dizu, bizipoza. Horregatik sartu ginen gaurko enpresa honetan, hau jaio da harategiak, ondo joan direlako, lana ondo egin dugulako, eta gero ikusten duzu hau beste mundu bat dela.

Tristeia da egun Mutrikuk hartu duen bidea, Erdiko kalean inor ez duzu ikusten eta negar egiteko gogoia ere sartzen zaizu. Udaletxetik etorri zenean goiz erdian kalea ixteko kontua ez ginen ados egon eta joan ginen gure ezadostasuna azaltzera, konturatu ginelako jendea galtzen ari ginela eta hala izan da, lehen jende gutxi dabil eta gainera honelako trabekin gutxiago. Egun, hamabi eta erdietan ixten dute baina kaltea egina dago.

Gauzak gaizki daude eta hala ere bidea erraztu beharrean oztupoak besterik ez dizkigute jartzen baina hala ere aurrera egiteko ez dugu indarririk falta.

Poza dugu ekipoko zaharrenak garelako, eta atzetik gazteagoak datozelako, adorea eta indarrak badaude.

Edari biltegia

Inarrainraegi

Tel./faxa: 943603938 - Etxekoa: 943603893 - Sakelekua: 609413306 - "Mendi azpi" - 20830 MUTRIKU

KALBAIXO JATETXEA

TELEFONOAK:
943 60 32 56
943 60 30 16
MUTRIKU

OKELAR ANAIK BERTSOPAPER SARIKETA 2013

GAZTETXOEN MAILA

IKASTOLA

Doinua: Furra furra
Egilea: Amaia Egiguren

Negu luzea da ta
beti lanarekin,
aspertu egiten nahiz
ekin eta ekin.

Uda motzegia da,
ez dakit zergatik.
Joaten naiz plaiara
ez daukat klaserik.

Da munduko onena
Irakasle Elena.
Gure irakasle bat
Beti da txarrena.

Behintzat ateratzen dut;
oso ongi, gutxi.
Papeletan gehien
nik hobe dut ixi.

IKASTOLA VS JOLASAK

Doinua: Ama begira zazu
Egilea: Maren Andonegi

Asko aspertzen gera
lan denak egiten.
Baina jolas orduan
ez gera aspertzen

Gure andereinua
oso oso txarra.
Baina ebai bea da
pertsona azkarra.

Arantza deitzen da ta
Bestea Agurtza.
Eta bixak ematen
didate laguntza.

Juan zan urtekua zan
oso oso ona.
Mertxe deitzen zan eta
denontzat kristona.

Andereinoak ematen
dipun laguntzakin.
Lanak zeba ezteu etxen
pixkat jolasakin?

Asteburua aiau da,
denok jolastea.
Plazan batu gea ta
oan danok parkea.

GABONAK

Doinua: Axuri beltza.
Egilea: Aroa ...

Gabonak asko gustatzen zaizkit
eta opariak jasotzea,
etxea dekoratzea eta
erregalua zabaltzea.

Aurten jango ditut nik gomitak,
mahatsak ez ditut nahi eta
afal ostean egoten naiz ni
jatekuakin beteta.

Nire familia osoarekin
nik daukat gaur afaria.
Ea baten batek emateitxen
sekulakua pagia.

Nik nahi dut erregalo asko
baina ezin dut eduki.
Espero det zeoze politxa
neri ekartzea noski.

OSTIRALERO BERTSO ESKOLARA

Doinua: Ama begira zazu.
Egilea: Ane Urresti

Imanol, Jone eta
Udane ere bai.
Ikasi etxen degu
eta pasatzen guai.

Lagun guztiak eta
bertsoan kantatzen.
Azkenian amaitzeu
guztiok dantzatzen.

Oso ondo pasatzeu
meriendan azkaltzen.
Gehiago gustatzen zait
taldeka kantatzen.

Amaitzerakoetan
gustatzen zait asko.
Ze denak joaten dira
musika joateko.

Orduan bertsoakin
kantatzen deu gogoz.
Eta andereñoak
aho bete bertsoz.

Gero ertetzen gea
burua dardarka.
Orduan tripa daukat
benetan korroka.

AZTERKETA GEHIXEI

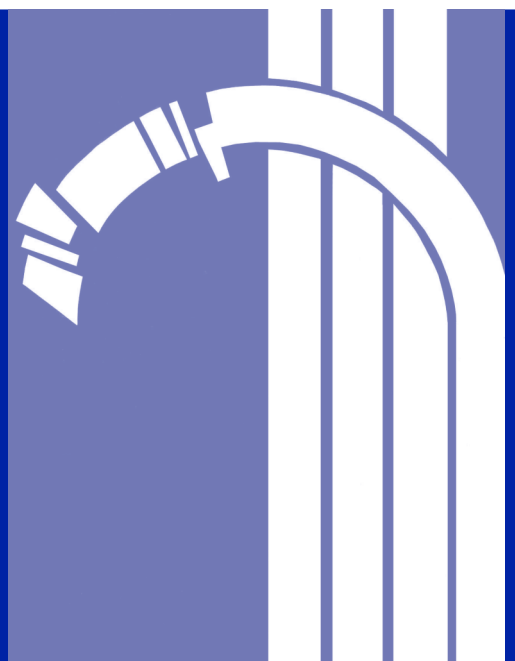
Doinua: Ikusi nuenian.
Egilea: Ihar Sanchez

Azterketetan ere,
zenbat berriketa!
Gazte, gizarte, natur,
hainbat azterketa!

Eskolatik aiauta
etxian ni nago,
hauxe bai aspergura
aste bat lehenago

Sofatik ezin jaiki,
hauxe bai eziña!
Aste bete pasauta
bixar esamiña.

Gaur nabil jo ta sua,
kriston ahalegiña.
Hauxe bai dakatela
sekulako griña!

Lehenengo aldiak: guraso eta seme-alabentzat

Kaixo! Nire alabak 15 urte ditu eta mutila dauka... Inoiz ez dugu sexualitatearen inguruan gehiegi hitz egin etxean, baina momentua iritsi dela uste dugu. Izan ere, ez dugu nahi bere lehen aldía esperientzia txarra izatea,... zer egin dezakegu?

Irizpide konkretuetara jo aurretik, ohar parebat. Hasteko, sexu heziketa ez da soilik esplizituki egiten dugun hori, baita egunerokotasunean gure sexualitatearen bizipenaren bitartez erakusten duguna. Hau da, guraso bezala eskaini duzuen bikote eredua ere adibide bat dela. Beraz, zerbait, eta, agian, pentsa baino gehiago, transmititu duzue jada.

Bigarrenik, lehen sarketa baginalaz ari zaretela suposatatu behar dugu, askotan hau izaten baita guraso askoren kezka, bereziki alabak dituztenean. Ordea, ez bagenuke asmatuko edota gure mezua zuen interesei egokitzen zaila balitz, adierazi besterik ez duzue egin behar.

Azkenik, bide batez ere, zuei iradoki behar dizuegu galdera berdina: ez al zarete zerbait ikusten ari momentu honetan gertatzen ari ez dena? Alegia, agian garrantzitsua badela gai hau etxean lantzea, baina ez hain urgentea.

Hau esanda, nola gerturatu?

Hasteko, kontuan izanda normalean izaten duzuen autoritate eredua, gertutasun eredu moduko bat sortu beharko duzue. Honetarako, gure bi gomendio nagusiak dira: zuen beldurrak era argi eta konkretuan identifikatuak izatea eta zuen alabaren lekuan jartzea. Bestalde, gertutasuna bi gurasoetako norbaitek gehiago ziurtatuko balu, bere esku uztea ere ondo legoke.

Bestalde, ondo legoke zuen esperientzi pertsonalak ere partekatzea; ez elkar-truke simetriko eta derrigorrezko bat eraikitzeke, baizik eta berari eskatzen ari zareten horren zailtasuna ikusteko eta zuen sentimenduetatik hitz egiten duzuela erakusteko. Gehitu dezakezue zuek zuen garaian eskertuko zenuketen laguntza eta euskarria eskaintzera zatoztela.

Ezezko erantzuna jaso ezker (edozein izan daitekeelarik honen atzeko arrazoia), zuen alabaren erabakitzeko gaitasunean sinesteko momentua litzateke. Berriro ere, nola ez, behar izanez gero zuen laguntza hor-

txe izango duela adierazita. Horrela, berak zuen premia duenean zalantzarik gabe joko du, gertutasunetik eta ez zigor edo gaitzespenetik harremantzeko prest zaudetela ikusiko baitu.

Honetaz gain, **zer esan** diezaiokezue? Lehenik eta behin, plazerra, formula matematikoa bailitzan, gehigarri txikiez (fantasiak, laztanak, muxuak,...) osaturik dagoela eta hauek edozein keinu erotikoetara batzerakoan gure asetasunaren garantia handia direla.

Bestalde, agian beste lehen aldi batzuetan bezalaxe “hasi eta bukatzen den karrera” modukoa baino ikasketa prozesu lasaitzat jo dezakegula erotika ere. Horrela, igaro-erritu orde, jolas itxurako esperimentuan bilaka dezakegu; gure nahiarekin batera agertu eta desagertzen dena. Izan ere, erotika azterketatzat hartzen badugu, jada aurretiaz suspenditu dugu. Edozein adin eta bizitzako momentutan.

Eta, bukatzeko, zer egin dezakegu?

Guraso batzuk preserbatiboak eskuragarri ezartzeaz arduratzen dira, ordea, hemen sarketa balore gisa azpimarratzen ari gara; jakin gabe batzuetan ia hori ote den nahi duena. Beraz, agian beste bide bat litzateke adieraztea bai baliabide ekonomiko eta informatiboak (zuek dakizuenaren bitartez edo profesionalen kontsultatuz) errazteko prest zaudetela.

Badago askotan pentsatzen ez dugun zerbait eta guraso batzueri zaila egiten zaiena: testuingurua hobetzea. Adibidez, etxean bakarrik egoteko aukerak luzatzea eta ordutegiak era argi batean azaltzea ingurugiro eroso eta ezagun baten egon dadin, pribatutasuna eta lasaitasuna ziurtatuz.

Dena den, hauek gure gomendioak dira eta zuek zuen alabarekiko duzuen harremanera moldatu behar duzue. Ideia anitz eskaini dizkizuegu, orain zuen txanda da zuentzat eroso eta lagungarria izango den bidetik zuen laguntzarik hoberena eskaintzeko!

ixasexualitateeskola@gmail.com

Ezkerretik eskuinera: Andoni Basterretxea, Honorio Burgaña, ? , Gaudenzio Burgaña.

KARMENGO AMA 1950eko HAMARKADAN

Idoia Arrizabalagak lagatako argazkixak.

ANSORREGI

Oinetakoak

Erdiko kale, 9 - 943 60 33 42

Joseba Iñaki Eleizgarai

masajista eta osteopatia

Tel: 630 788 059 - Konte kalea 22, Mutriku

ZAINZAKO BOTIKAK**APIRILA: Gaueko 10ak arte**

14tik 17ra Zalduegi
 18tik 20ra Burgoa
 (zapatu goizian Apraiz)
 21etik 24ra Otxagabia
 25etik 27ra Apraiz
 28tik 30era Burgoa

MAIATZA: Gaueko 10ak arte

1 Burgoa
 2tik 4ra Zalduegi
 (zapatu goizian Otxagabia)
 5etik 8ra Apraiz
 9tik 11ra Otxagabia
 12tik 15era Zalduegi
 16tik 18ra Burgoa
 (zapatu goizian Apraiz)
 19tik 22ra Otxagabia
 23tik 25era Apraiz
 26tik 29ra Burgoa
 30 eta 31 Zalduegi
 (zapatu goizian Otxagabia)

**Gaueko 10etatik
 aurrera
 ELGOIBARREN**
 ikus 4. orrialdea

MENDI IRTEERAK

MAIATZAK 11
 - GR 38 -
 MENDIBIL →
 ESTIBALITZ →
 OKIA

**IV. TESTU LABURREN
 IRAKURKETA SAIOA**

NOIZ: Apirilaren 26an, zapa-
 tua, arratsaldeko 7etan
 NON: Luardon
 NORK: Irakurri nahi duen
 guztiak

Denok zaudete gonbidatuta
 ENTZUTERA ere,
 ANIMO!!!

Irakurketan parte hartzeko
 Tel:628573287
 ITRAKURLE TXOKOA

APIRILA - MAIATZA**Apirilak 18, barixakua**

Ostiral Santuko prozesioa Bandarekin.

Literatura Astea**Apirilak 22tik 25era**

LITERATURA LANTEGIA Pako Aristirekin sorme-
 na eta idazketa landuko dira.
 18:00etatik 20:00ra Luardon

Apirilak 24-25-26

TXANTXANGORRIren ekintzak umeentzako.

Apirilak 26, zapatua

18:00etan IV. TESTU LABURREN
 IRAKURKETA SAIO IREKIA Luardon
 Antolatzailea: Irakurketa Txokoa

Apirilak 27, domeka

18:00 **Kulunkantauri** IPUIN KONTAKETA
Itxaso gazitik, ipuin gozoak, Ibai Esoain bertsola-
 riaren eskutik.

Maiatzak 7, eguaztena

19:00etan **Javi Castroren HITZALDIA**
*Eureka ¡Todavía se pueden encontrar perlas
 buceando en los archivos!*
 (Merkataritzaren eragina XVI.mendeko Mutrikun)

Maiatzak 9, barixakua

ZINE FORUMen emanaldia

Maiatzak 19tik 23ra

ASTE MUSIKALA
 Antolatzailea: Musika Eskola.

Maiatzak 24, zapatua

22:30etan Enekoraren KONTZERTUA Zabielen.

Maiatzak 30, barixakua

22:00etan Fermín Muguruzaren
 NO MORE TOUR dokumentala Zabielen.

Maiatzak 31, zapatua

EUSKAL ERROMERIA
 Antolatzailea: Gure Ametsa Dantza Taldea.

Irailean, urrian edo azaroan

hasi nahi dutenentzat

matrikulazio epea zabalik

maiatzaren 5etik 14ra

Epe honetatik kanpo matrikulatu nahi duenak

Haurreskolara deitu informatzeko:

943 60 41 19

mutrikuko

HAURRESKOLA

mutriku.mutriku@haurreskolak.net

www.haurreskolak.net

GALDONTAKO JAIXAK

APIRILAK 18, OSTIRAL SANTUA

16:30etan TUTE LEHIAKETA

APIRILAK 21, PASBATA TXIBI EGUNA

Eguerdian MEZA

16:30etan HERRI KIROLAK

Harrijasotzen: IZETA II eta LANGARBIDE

Aizkoran: MIKEL LARRAÑAGA eta

JULEN CAÑAMARES

Bukaeran: Gorritiren abereak

**ARKUMEA
ZOKETATUKO DA!**

Pol. ANTZOMENDI - Galdona bidea
MUTRIKU ☎ **943 60 31 86**

gorritxuautoak@hotmail.com

- ✓ **ITV**
- ✓ **DIAGNOSIA**
- ✓ **ELEKTRIZITATEA**

- ✓ **MEKANIKA**
- ✓ **GURPILAK**
- ✓ **MANTENIMENDUA**

***Aurrekontuak
konpromiso
gabe***

Autoa nahi duzun tokian jaso eta itzuliko dizugu